

Asia: VN/23782/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry kannattaa hallituksen esitystä alkoholi-juomien prosenttirajan nostamisesta ja vähittäismyyntin laajentamisesta. Alkoholi-lain vuonna 2018 toteutettu kokonaisuudistus kevensi merkittävästi anniskelusta ravinto-loille aiheutunutta hallinnollista taakkaa ja kevensi anniskelua sekä anniskeluaikasääntelyä. Ravintolat olivat tyytyväisiä uudistukseen ja sen johdosta myös yhteistyö viranomaisten kanssa parani aikaisempaan verrattuna.

Anniskelun määrä ravintoloissa jatkoi laskua uudistuksesta huolimatta. Ravintoloiden kannalta positiivista on, että kuluttajatottumusten muutoksen vuoksi anniskeltujen juomien arvo jatkaa kasvuaan. Ravintoloissa nautitaan vähemmän alkoholia, mutta asiakkaat ostavat arvokkaampia juomia kuin aikaisemmin. Alkoholin nauttiminen ravintoloissa aiheuttaa vähiten haittoja ja tuottaa eniten verotuloja sekä työllisyyttä, minkä takia anniskelua olisi järkevää suosia myös lakeja säädettäessä. Myös alkoholin kokonaiskulutus on laskenut edelleen, eikä alkoholilain uudistuksesta aiheutunut arvioidun suuruista alkoholi-haittojen kasvua.

MaRa pitää perusteltuna, että suomalaisessa alkoholipolitiikassa edetään eurooppalaiseen suuntaan. Nuoremmat ikäluokat ovat aikaisempaa kansainvälisempiä ja kuluttavat ravintolapalveluita eurooppalaiseen tapaan. Muutokset alkoholipolitiikassa eivät vai-kuta kotimaiseen kulutukseen samalla tavoin kuin aikaisemmin. Nyt ehdotettu muutos ei ole ravintoloiden kannalta merkittävä, mutta se on askel oikeaan suuntaan. Ravintoloille olennaisinta olisi sallia vähittäismyyntiin enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävät alkoholijuomat. Asiakas voisi ostaa mukaan ravintolan maahantuoman viinipullon. MaRa pitää tärkeänä, että tämä muutos selvitetään hallitusohjelmaan kirjatulla tavalla.

Hallituksen esityksessä todetaan, että muutoin kuin käymisteitse valmistettavat alkoholi-juomat eivät olisi samanlaisessa asemassa kuin käymisteitse valmistetut. MaRa katsoo, että yritysten yhdenvertainen kohtelu ja tasapuolisen kilpailun takaaminen ovat muutosta toteutettaessa tärkeitä. Sääntelyssä ei tule kohdella eri tavalla saman vahvuisia alkoholijuomia. Nykyisin valmistustavalla ei ole merkitystä vähittäismyynnissä.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että alkoholijuomien erilaista kohtelua voidaan pitää hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisena, koska tarkoituksena on suojella lapsia ja nuoria päihteiden käyttöön liittyviltä riskeiltä. MaRa toteaa, että alkoholilaki kieltää alaikäisille myynnin ja alkoholijuomien välittämisen alaikäiselle. Tämä sääntely on riittävää.

MaRa kannattaa lakiesityksen kirjausta, jonka mukaan vähittäismyyntiluvan edellytyksiä ei muutettaisi, minkä vuoksi nykyisillä luvanhaltijoilla ei olisi tarvetta hakea uusia lupia muutoksen toteuttamiseksi.

Aittoniemi Veli-Matti
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry